

Onderwerp: Ontwerpbegroting FUMO 2027

Jaar/nummer: 2026

In behandeling bij: Wethouder Adams

Toevoeging na bespreking in de raadscommissie

In de raadscommissie van 24 juni 2026 is de ontwerpbegroting 2027 van de FUMO aan de orde geweest.

De FUMO is een gemeenschappelijke regeling van 18 (Friese) gemeenten, Provincie en Wetterskip. Deze gemeenschappelijke regeling is een verplichte regeling vanuit het Rijk. De gemeenten hebben daarom geen keus om een aantal taken bij de FUMO onder te brengen op het gebied van milieu. Daarnaast kan een gemeente ervoor kiezen om een aantal zaken zelf te doen. De gemeente Terschelling heeft er in 2014 voor gekozen om alle milieutaken bij de FUMO onder te brengen.

FUMO is een gemeenschappelijke regeling, waar bij het Algemeen Bestuur (hierna: AB) het hoogste bestuursorgaan is. Hierin hebben alle portefeuillehouders van de Friese gemeenten zitting. Uit dit AB is een dagelijks bestuur (hierna: DB) gevormd.

Adviezen voor het AB gaan allemaal langs een Vak overleg (vakspecialisten van alle gemeenten) en langs het VTH-managementoverleg (Vergunningverlening, toezicht en handhaving). Terschelling heeft geen vakspecialist, maar hierbij houden de Waddeneilanden elkaar goed op de hoogte.

Omdat er sprake is van grote en kleine gemeenten, Provincie en Wetterskip, wordt er elk jaar een stemverhouding ingesteld. De stemverhouding is gebaseerd op hetgeen een deelnemer betaalt aan de FUMO. Toen de gemeente Terschelling de bouwzaken nog bij de FUMO had ondergebracht, had de gemeente een veel zwaardere stem dan tegenwoordig met alleen de milieutaken. Nu is de gemeente een kleine speler in het veld.

De FUMO werkt met Dienstverleningsovereenkomsten (DVO). Er is een DVO met de gemeenten, er is een DVO met de provincie en een DVO met het Wetterskip. Met het Wetterskip, dat geen taken inbrengt bij de FUMO, zijn bij de oprichting van de omgevingsdienst aparte afspraken gemaakt over een bijdrage.

Afhankelijk van wat je als gemeente vooraf inkoopt worden mensen ingezet. De gemeente Terschelling kreeg te maken met meer vraag vanuit inwoners dan vooraf was verwacht. Gevolg hiervan is dat de gemeente meer de diensten en producten van de FUMO heeft afgenomen waardoor er een naheffing volgde. Om naheffingen in de toekomst te voorkomen heeft de gemeente besloten een aantal diensten en producten bij de begroting extra aftenemen. Hierdoor stijgen de kosten voor Terschelling op begroting niveau harder dan bij andere gemeenten, echter hierin is de naheffing niet meegenomen waardoor het een vertekend beeld geeft. In normale omstandigheden, bij een gelijkblijvende inbreng ten opzichte van 2025 en 2026, zou de begroting voor Terschelling ongeveer 15% zijn gestegen. Door het vooraf meer begroten van een aantal diensten en producten is de stijging

26%. De FUMO legt eens per trimester (vier maanden) via een rapportage verantwoording af over de geleverde diensten en producten.

De overhead toename is te verklaren door het robuust maken van de organisatie en gemaakte keuzes in het verleden. De FUMO is een organisatie met uitdagingen, er moet geïnvesteerd worden in de organisatie. Vorig jaar wilde de FUMO hier al mee beginnen, maar toen was het AB anders besloten. Het moest beleidsarm. Het gevolg was een begroting met een kleinere omvang dan de begroting 2025, maar wel met de aantekening dat de zaken die niet meegenomen waren, waarschijnlijk op termijn toch noodzakelijk waren. Die zaken zijn nu toegevoegd. Het gaat onder andere om investeringen in bedrijfsvoering en het versterken van regionaal maatwerk capaciteiten. Dit soort investeringen zijn nodig om dienstverlening op niveau te kunnen bieden, maar zijn niet rechtstreeks te declareren bij deelnemers. Naast de andere investeringen in de organisatie zijn dit essentiële zaken om een duurzame partner te zijn.

De continuïteit bij de bedrijfsvoering en management staat onder druk. Doordat er functies ontbreken en de bijbehorende werkzaamheden verdeeld worden over personeel ontstaat er een situatie waarin er mindere kwaliteit geleverd wordt. Dit heeft tot gevolg dat medewerkers van FUMO te maken hebben/ krijgen van overbelasting, ziekte en uitval of besluiten te vertrekken. Om deze nadelige en kosten oprijvende gevolgen in de toekomst te voorkomen is er een structurele investering van 7fte nodig in bedrijfsvoering. Met deze investering kan op termijn ook de productiviteit weer omhoog.

Het verzoek voor meer regionaal maatwerk is opgehaald bij de bestuurlijke conferentie op 29 januari 2026. Hier is de wens uitgesproken door deelnemende partners om een gesprekspartner te hebben die kennis heeft van wat er lokaal speelt en die hierop kan inspelen. De invulling hiervan is het aannemen van 4ft omgevingsadviseurs.

De in de raadscommissie gestelde technische vragen zijn uitgezet bij de FUMO. Hierop heeft de gemeente nog geen reactie op ontvangen. In een later stadium zullen wij u de beantwoording doen toekomen via de griffie.

Datum behandeling in B&W + ondertekening

Terschelling, 30 juni 2026

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Terschelling,

E. Groen
secretaris/directeur

mr. R.S. Cazemier,
wnd. burgemeester